PRZYKŁADOWE PROCEDURY PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5 W LUBLINIE

mgr Maciej Grześko

Lublin 2012

PRZYKŁADOWE PROCEDURY PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5 W LUBLINIE.

1. PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY.

W JAKIEJ SYTUACJI:

- zagrożenie pożarowe,
- inne miejscowe zagrożenie,

Inne miejscowe zagrożenie jest to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody nie będące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. *Np. awaria instalacji gazowej, zamach terrorystyczny, katastrofa budowlana, itd.*

KTO:

Każdy kto zauważy pożar lub inne zagrożenie ma obowiązek powiadomić Dyrektora, gdy nie ma w pobliżu przełożonego, a zwłoka byłaby niekorzystna by zarządzić ewakuację.

NIE NALEŻY ZWLEKAĆ Z ALARMOWANIEM STRAŻY POŻARNEJ I OGŁOSZENIEM EWAKUACJI.

2. SYGNAŁ ALARMOWY – SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU.

Ogłoszenie sygnału alarmowego *„EWAKUACJA”:*

- ✓ *Szkolną sygnalizacją dzwonkową* – **dźwiękowy trwający 3 minuty z przerwami 10 - 15 sekund (sygnał dzwonka szkolnego).**
- ✓ Włącznik dzwonka znajduje się w budynku głównym – sekretariat,
- ✓ W przypadku awarii bądź braku energii elektrycznej alarm ogłaszany jest poprzez gońców wyznaczonych przez Dyrektora szkoły,
- ✓ zapowiedzią słowną: **Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm ewakuacyjny szkoły.**

3. MIEJSCA DO EWAKUACJI

Wyznacza się na miejsce zbiórki:

- ✓ I etap ewakuacji – boisko szkolne,
- ✓ II etap ewakuacji –„plac zabaw” naprzeciwko wejścia głównego do ZSO Nr 5,
- ✓ III etap ewakuacji – skwer na lewo od głównego wejścia do ZSO Nr5,

4. PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW

Konserwator lub osoba zastępująca:

- ✓ sprawdza czy wszystkie wyjścia ewakuacyjne są otwarte, jeżeli nie to natychmiast je otwiera,
- ✓ wyłącza dopływ prądu, przeciwpożarowy wyłącznik prądu znajduje się w sekretariacie szkoły,
- ✓ wyłącza dopływ gazu głównym zaworem znajdującym się po prawo od głównego wejścia na wysokości części sportowe (korytarza prowadzącego do części sportowej szkoły),
- ✓ wykonuje inne czynności zlecone przez Dyrektora.

Dyrektor:

- ✓ powiadamia służby ratunkowe wg. ustalonej kolejności:
  1. **Straż Pożarna- Tel. 998,**
  2. **Numer Alarmowy – Tel. 112**
  3. **Pogotowie Ratunkowe – Tel. 999,**
  4. **Policja - Tel. 997,**
  5. **Pogotowie Gazowe – Tel. 992.**
- ✓ podejmuje decyzję o ewakuacji,
- ✓ organizuje akcję ratowniczą,
- ✓ sprawdza stan uczniów, nauczycieli i pracowników administracyjnych,
- ✓ współdziała ze służbami ratowniczymi,
- ✓ w czasie ćwiczeń zapewnia obecność personelu medycznego.

Wychowawcy klas, nauczyciele:

- ✓ nakazują opuszczenie budynku uczniom,
- ✓ nadzorują przebieg ewakuacji,
- ✓ wykonują polecenia Dyrektora.

5. ZASADY PROWADZENIA EWAKUACJI:

Ewakuację prowadzi się w każdym przypadku poprzez wyjście z danego pomieszczenia – dalej przez pionowe i poziome drogi ewakuacyjne zgodnie z oznakowaniem kierunków ewakuacji. **(ostateczna decyzja dotycząca kierunku ewakuacji należy do opiekuna grupy i zależy od zaistniałej sytuacji niekoniecznie musi pokrywać się z kierunkiem określonym przez znaki ewakuacyjne).** Po zarządzeniu ewakuacji nauczyciele i pozostały personel szkoły znajdujący się w pomieszczeniach budynku ma za zadanie:

- ✓ otworzyć drzwi na drogach komunikacji ogólnej i ewakuacyjne zapasowe,
- ✓ wyłączyć lub zabezpieczyć urządzenia i materiały, które stwarzają zagrożenie, kierować ewakuacją,
- ✓ w miarę możliwości wylogować się z dziennika elektronicznego „***Librus***”,

UWAGA !!!

Każde drzwi uznane za ewakuacyjne z pomieszczenia czy budynku, w okresie ich użytkowania, nie mogą być zamykane w sposób trwały.

W przypadku wystąpienia zagrożenia w budynku szkoły - obowiązkiem woźnych jest natychmiastowe otworzenie wszystkich drzwi prowadzących na zewnątrz budynku.

Nauczyciele pod, których opieką przebywają uczniowie mają za zadanie zająć się jedynie tą grupą, jej ewakuacją i bezpieczeństwem.

- ✓ Zobowiązuje się nauczycieli do zdyscyplinowania grup z którymi prowadzą zajęcia w chwili ogłoszenia alarmu, sprawdzania obecności uczniów na początku każdej lekcji.
- ✓ Tak ustawiona grupa pozostaje na miejscu razem z nauczycielem, opiekunem do czasu wydania odpowiednich decyzji przez Dyrektora (lub DAR – dowódca akcji ratowniczej).

W czasie ewakuacji należy kierować się zaistniałą sytuacją przy zachowaniu poniższych zasad:

- ✓ w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie a także mających jednostronny dostęp do wyjść ewakuacyjnych,
- ✓ następnie należy ewakuować osoby, poczynając od drugiego piętra budynku.
- ✓ pod żadnym pozorem, po ogłoszeniu alarmu nie wolno korzystać z urządzeń elektrycznych dla osób niepełnosprawnych - windy, podjazdy itp.,
- ✓ w przypadku dwóch kierunków ewakuacji należy wybrać kierunek wolny od zadymienia,
- ✓ nie przeciskać się w przeciwległym kierunku do ruchu ludzi,

- ✓ izolować pomieszczenia w których powstał pożar od pozostałych przez zamknięcie drzwi,
- ✓ na poszczególnych odcinkach całej drogi ewakuacji nadzorować ewakuację,
- ✓ nie dopuszczać do powstania spiętrzeń, bezwładnego ruch względnie paniki,
- ✓ **zachować spokój i opanowanie,**
- ✓ łagodzić powstającą sytuację napięciowo - nerwową,
- ✓ nie dopuścić do powracania pracowników i uczniów w poprzednie miejsca,
- ✓ w przypadku zaginięcia osoby natychmiast zgłosić ten fakt pierwszemu
- ✓ napotkanemu strażakowi pytając go o nazwisko,
- ✓ udzielić w razie potrzeby pierwszej pomocy przedmedycznej i lekarskiej,
- ✓ podporządkować się kierującemu akcją ratowniczą,
- ✓ w przypadku konieczności ratowania lub „samo ratowania" się z zadymionego pomieszczenia należy pamiętać, że najmniejsze zadymienie występuje przy posadzce trzeba więc pełzać lub czołgać się i głowę trzymać jak najniżej, usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie. Sposób ten ułatwia oddychanie,
- ✓ W przypadku klas, w których są uczniowie niepełnosprawni ruchowo lub mający problemy z poruszaniem się o własnych siłach należy wyznaczyć osoby, inne niż nauczyciel mający lekcję w danej klasie, (uczniów/nauczycieli/osoby pracujące w administracji) mogące udzielić im należytej pomocy w czasie ewakuacji,
- ✓ osoby przebywające na pływalni szkolnej przy ZSO Nr 5 w razie zaistnienia zagrożenia/alarmu ewakuacyjnego opuszczają pływalnie możliwie najszybciej zabierając ze sobą okrycia wierzchnie (w sytuacji zagrożenia, które występuje w pobliżu pływalni uczniowie i nauczyciele opuszczają miejsce zagrożone natychmiast, bez zabierania okryć wierzchnich),
- ✓ w przypadku złych warunków pogodowych w miarę istniejących możliwości opiekunowie odpowiedzialni za klasę wraz z uczniami zabierają z szatni okrycia i udają się na zewnątrz budynku w wyznaczone miejsce,
- ✓ uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach oraz w klasach. Wskazać młodzieży kierunek ewakuacji (zgodnie ze oznakowaniem dróg ewakuacyjnych) oraz określić miejsce zbiórki na placu szkolnym (*boisku szkolnym, miejscem mogącym pomieścić dużą liczbę osób*).
- ✓ O ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili.
- ✓ Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia (*taka możliwość może zaistnieć na I, II piętrze, podziemia*) zebrać w pomieszczeniu jak najbardziej oddalonym od źródła pożaru.
- ✓ W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia tych ludzi przed przybyciem jednostek ratowniczych, podjąć próbę ich ewakuacji przez okna, np. przy pomocy drabin.
- ✓ Koniecznie sprawdzić, zgodnie z dziennikiem lekcyjnym, obecność uczniów na zbiórce (*po wyjściu z budynku*).
- ✓ Na parterze skierować ewakuowanych w stronę wyjścia głównego lub innych wyjść bocznych.
- ✓ Po zakończeniu ewakuacji w miejscu dla ewakuowanych każdy z nauczycieli sprawdza stan ilościowy uczniów i informuje o tym osobę zarządzającą ewakuacją.

- ✓ Po sprawdzeniu stanu osobowego klasa ewakuowanych, niezwłocznie należy przestawić samochody stojące na placu przed szkołą, tak aby umożliwić dojazd jednostek PSP,
- ✓ Przed przystąpieniem do przeszukiwania pomieszczeń należy upewnić się czy poszukiwana osoba była w danym dniu obecna. Przeszukiwanie pomieszczeń należy prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności:
   1. do pomieszczeń wchodzimy ostrożnie uchylając drzwi stopniowo,
   2. przeszukanie prowadzimy grupami w co najmniej dwuosobowym składzie ubezpieczając się wzajemnie.

  Przeszukując pomieszczenia należy pamiętać, że osoba przestraszona może szukać schronienia w miejscach nietypowych, np. w szafach, za kotarami, pod biurkami, w ubikacjach itp.
- ✓ Po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, począwszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem w następującej kolejności:
   - ✓ dokumentacja szkoły,
   - ✓ dokumenty ścisłego zarachowania,
   - ✓ sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
   - ✓ pomoce dydaktyczne o znacznej wartości,
   - ✓ księgozbiór,
   - ✓ Pozostałe wyposażenie i sprzęt szkolny.

W/w. dokumentację, urządzenia i przedmioty należy składować w niezagrożonej strefie budynku szkoły lub w przypadku jego całkowitego zagrożenia w samochodach wyznaczonych na ten cel przez kierownika akcji, lub w obiekcie innej sąsiedniej instytucji, z którą w tej sprawie wcześniej zawarto stosowne porozumienie.

Nikt z pracowników bez względu na zajmowane stanowisko czy pełnioną funkcję nie może w sytuacjach zagrożenia odmówić pomocy lub udziału w akcji ratowniczej. Każdy pracownik zobowiązany jest do brania czynnego udziału w akcji ratowniczo -gaśniczej, mieć na uwadze bezpieczeństwo współpracowników i własne.

UWAGA !!!

Należy pamiętać, że właściwe i sprawne przeprowadzenie ewakuacji ogranicza skutki zdarzenia w stosunku do osób oraz mienia. Pamiętać należy, że pierwszeństwo w ewakuacji mają ludzie, potem mienie.

Ewakuacja mienia w żaden sposób nie może zakłócać akcji ewakuacyjnej ludzi oraz akcji ratowniczej prowadzonej przez służby ratownicze.

W przypadku omawianego obiektu do ewakuacji mienia służą klatki schodowe. W sytuacji szczególnej kierujący działaniem ratowniczym może podjąć decyzję o ewakuacji w inny sposób (np. przy pomocy drabin lub podnośników hydraulicznych).

Po usunięciu zagrożenia osoba wyznaczona przez kierującego akcją odwołuje alarm podając odpowiedni komunikat:

„Zagrożenie zostało zlikwidowane, odwołuje się alarm ewakuacyjny".

Alarm uznać należy za zakończony po odwołaniu alarmu za pomącą dzwonka szkolnego **– dźwięk ciągły trwający 1 minutę.**

Sposoby wyprowadzania (wynoszenia) osób poszkodowanych ze strefy zagrożonej.

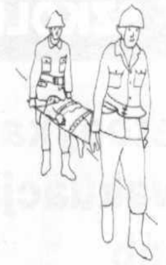

Rys. 1. Ewakuacja pacjenta przez dwie osoby przy użyciu noszy

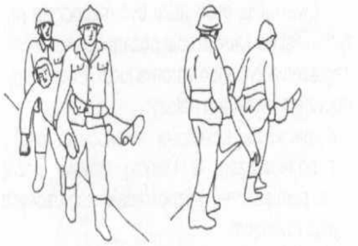

Rys. 2. Ewakuacja pacjenta przez dwie osoby „chwytem kończynowym"

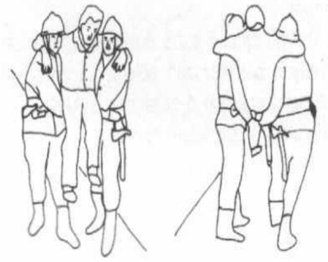

Rys. 3. Ewakuacja pacjenta przez dwie osoby „na stołeczku"

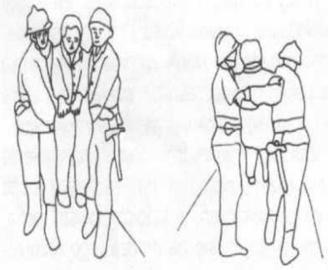

Rys. 4. Ewakuacja pacjenta przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym"

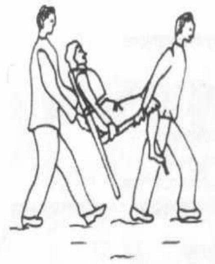

Rys. 5. Sposób przenoszenia ratowanych na krześle może zastąpić brak noszy i jest wskazany do przenoszenia schodami, przez które nie można przejść z osobą ratowaną na noszach

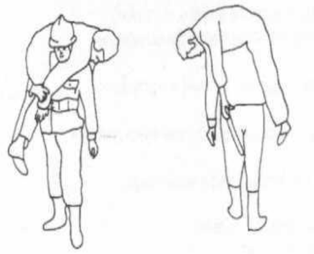

Rys. 6. Ewakuacja pacjenta przez jedną osobę chwytem „strażackim"

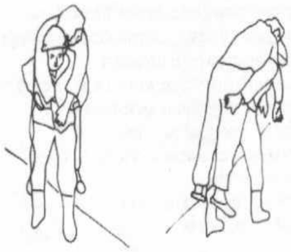

Rys. 7. Ewakuacja pacjenta przez jedną osobę chwytem „tłumokowym"

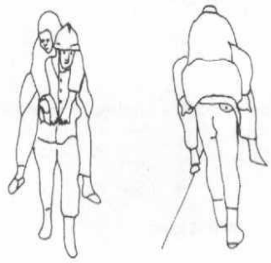

Rys. 8. Ewakuacja pacjenta przez jedną osobę chwytem „na barana"

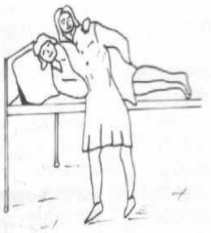

Rys. 9. Ewakuacja pacjenta przez jedną osobę chwytem „biodrowym"

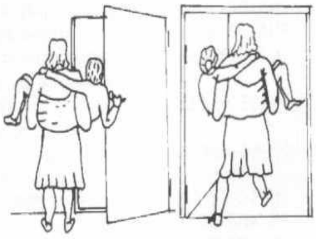

Rys. 10. Ewakuacja pacjenta przez jedną osobę chwytem „biodrowym" – przechodzenie z osobą ratowaną przez drzwi

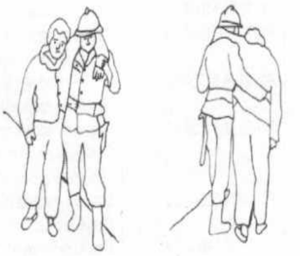

Rys. 11. Ewakuacja pacjenta sposobem wprowadzenia (wyprowadzenia) przez jedną osobę

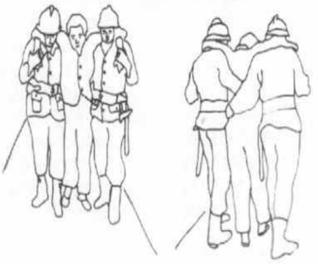

Rys. 12. Ewakuacja pacjenta sposobem wyprowadzania przez dwie osoby

Grafika znaków ewakuacyjnych i bezpieczeństwa

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) Znaku ewakuacyjnego	Zastosowanie
1.	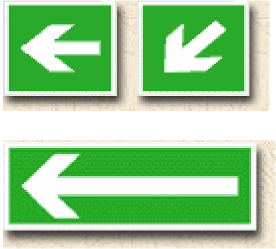	Kierunek drogi Ewakuacyjnej.	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2.	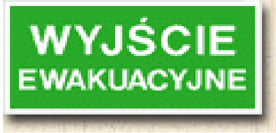	Wyjście Ewakuacyjne.	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3.	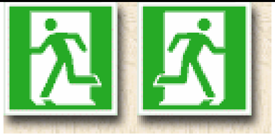	Drzwi ewakuacyjne.	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4.	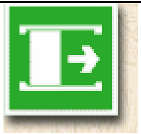	Przesunąć w celu otwarcia	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwnych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone.
5.	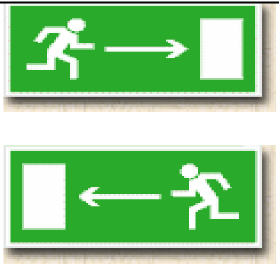	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6.	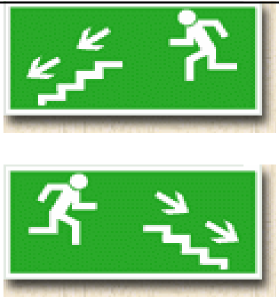	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7.	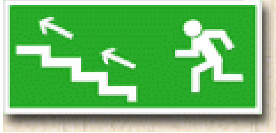	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.

	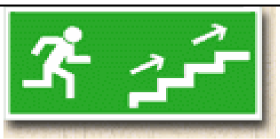		
8.	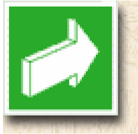	Pchać, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9.	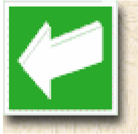	Ciągnąć, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10.	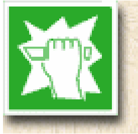	Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

Nr	***Znak bezpieczeństwa***	***Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa.***	***Zastosowanie***
1.	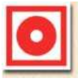	Uruchamianie ręczne.	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych .
2.	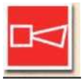	Alarmowy sygnalizator akustyczny.	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1,
3.	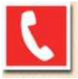	Telefon do użycia w stanie zagrożenia.	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia.
4.	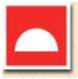	Zestaw sprzętu pożarniczego.	Znak ten jest stosowany dla podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
5.	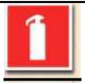 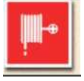	Gaśnica. Hydrant wewnętrzny.	Znak ten jest stosowany do oznaczenia gaśnic. Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.

6.	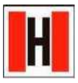	Hydrant zewnętrzny	Znak ten jest stosowany do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, podziemnego lub nadziemnego;
7.	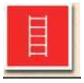	Drabina pożarowa	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem .
8.	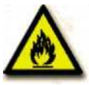	Niebezpieczeństwo pożaru - Materiały łatwo zapalne	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
9.	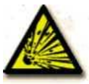	Niebezpieczeństwo wybuchu - Materiały wybuchowe	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
10.	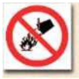	Zakaz gaszenia wodą	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
11.	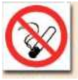	Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
12.	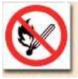	Zakaz używania otwartego ognia	Do stosowania w miejscach, gdzie otwarty ogień może być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.
13.	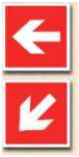	Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 7, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
14.	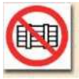	Nie zastawiać	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej.

ZAŁĄCZNIKI:

1. RZUT PIWNICY – CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA NR 8.1,
2. RZUT PARTERU – CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA NR 8.2,
3. RZUT I PIĘTRA – CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA NR 8.3,
4. RZUT II PIĘTRA – CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA NR 8.4,
5. RZUT PIWNICY – CZĘŚĆ SPORTOWA NR 8.5,
6. RZUT PARTERU – CZĘŚĆ SPORTOWA NR 8.6,
7. RZUT I PIETRA – CZĘŚĆ SPORTOWA NR 8.7.

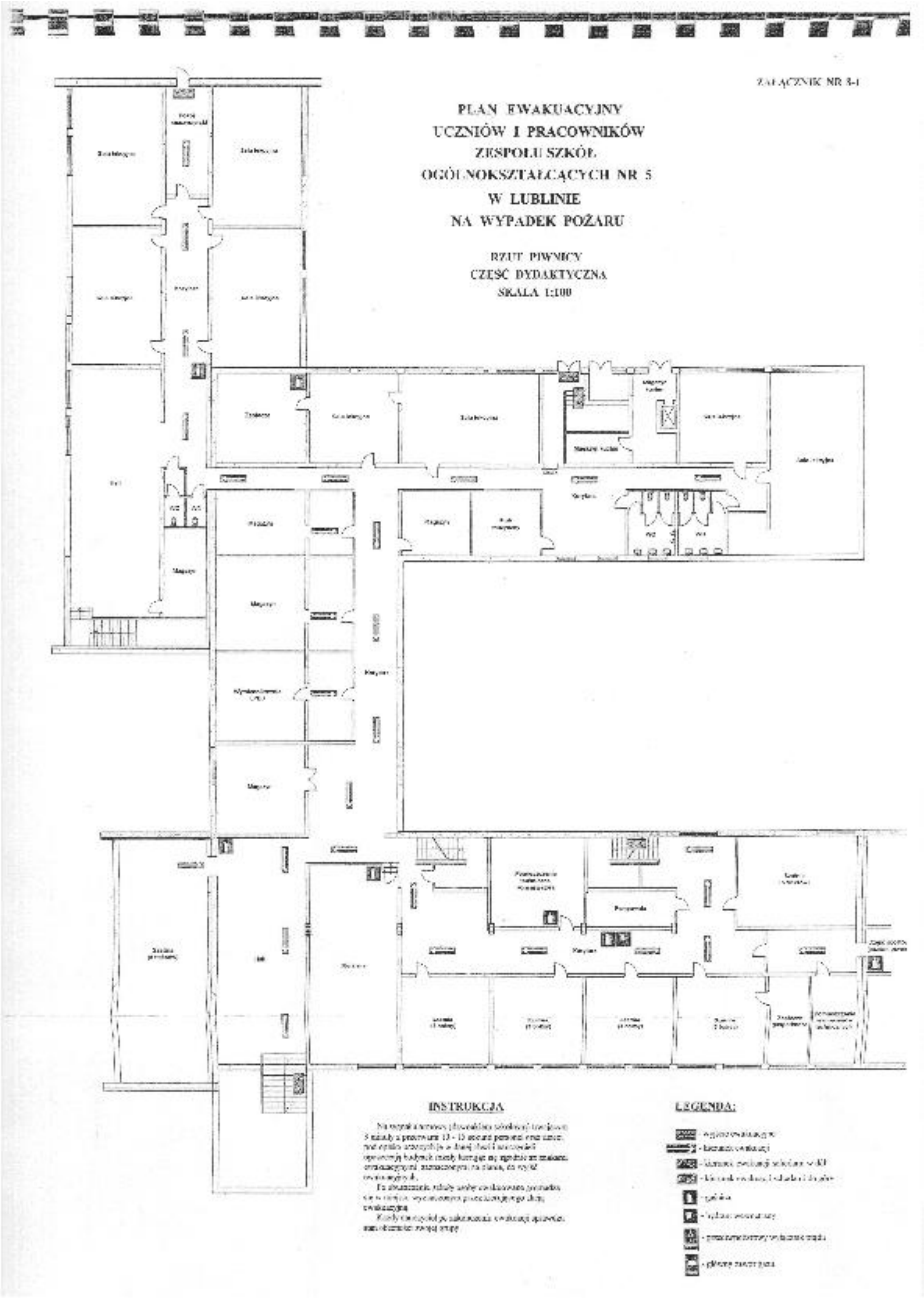
ZAŁĄCZNIK NR 8-1
PLAN EWAKUACYJNY
UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE
NA WYPADEK POŻARU
RZUT PIWNICY
CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA
SKALA 1:100
INSTRUKCJA
LEGENDA:

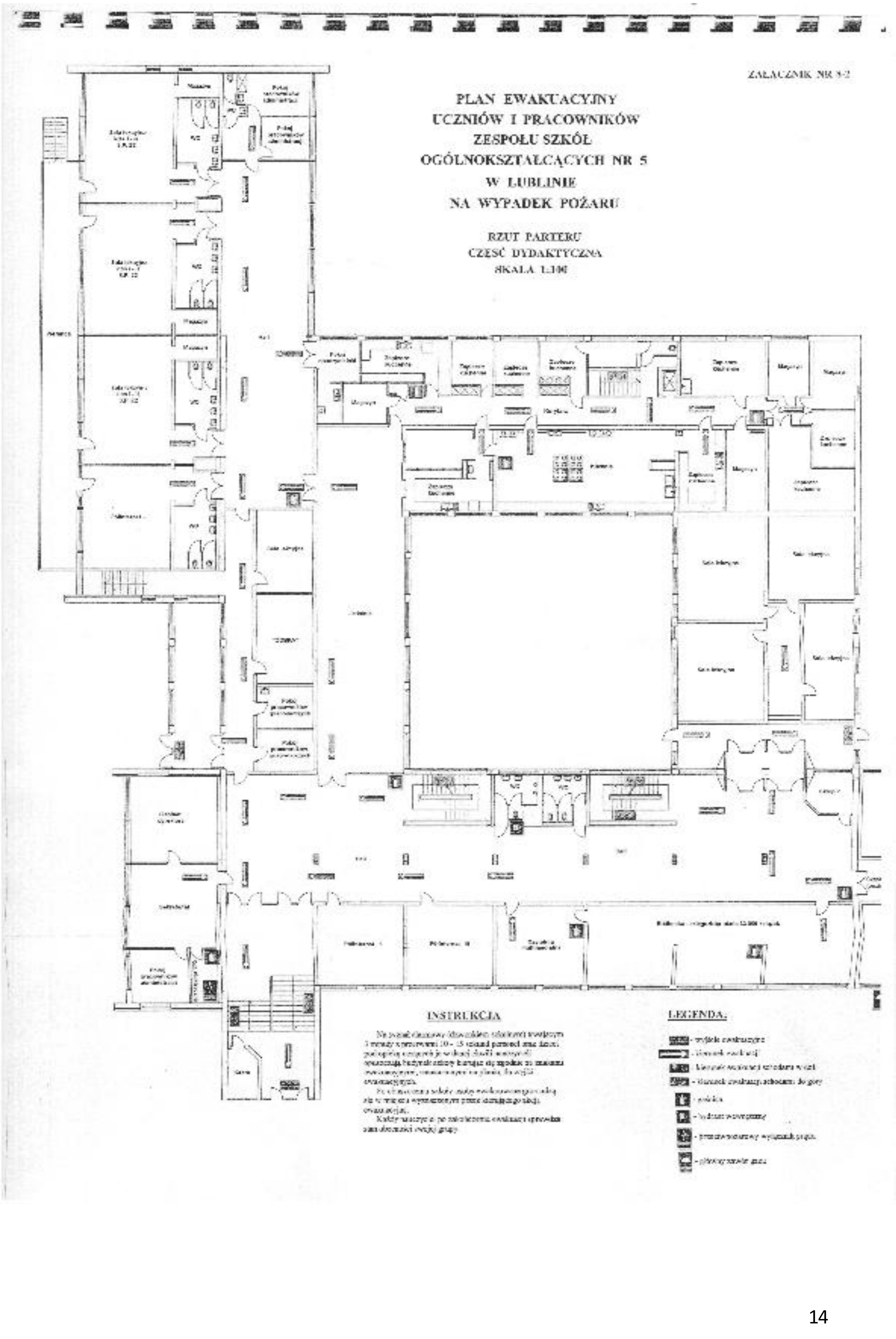
ZAŁĄCZNIK NR 5-2
PLAN EWAKUACYJNY
UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE
NA WYPADEK POŻARU
RZUT PARTERU
CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA
SKALA 1:100
INSTRUKCJA
LEGENDA:

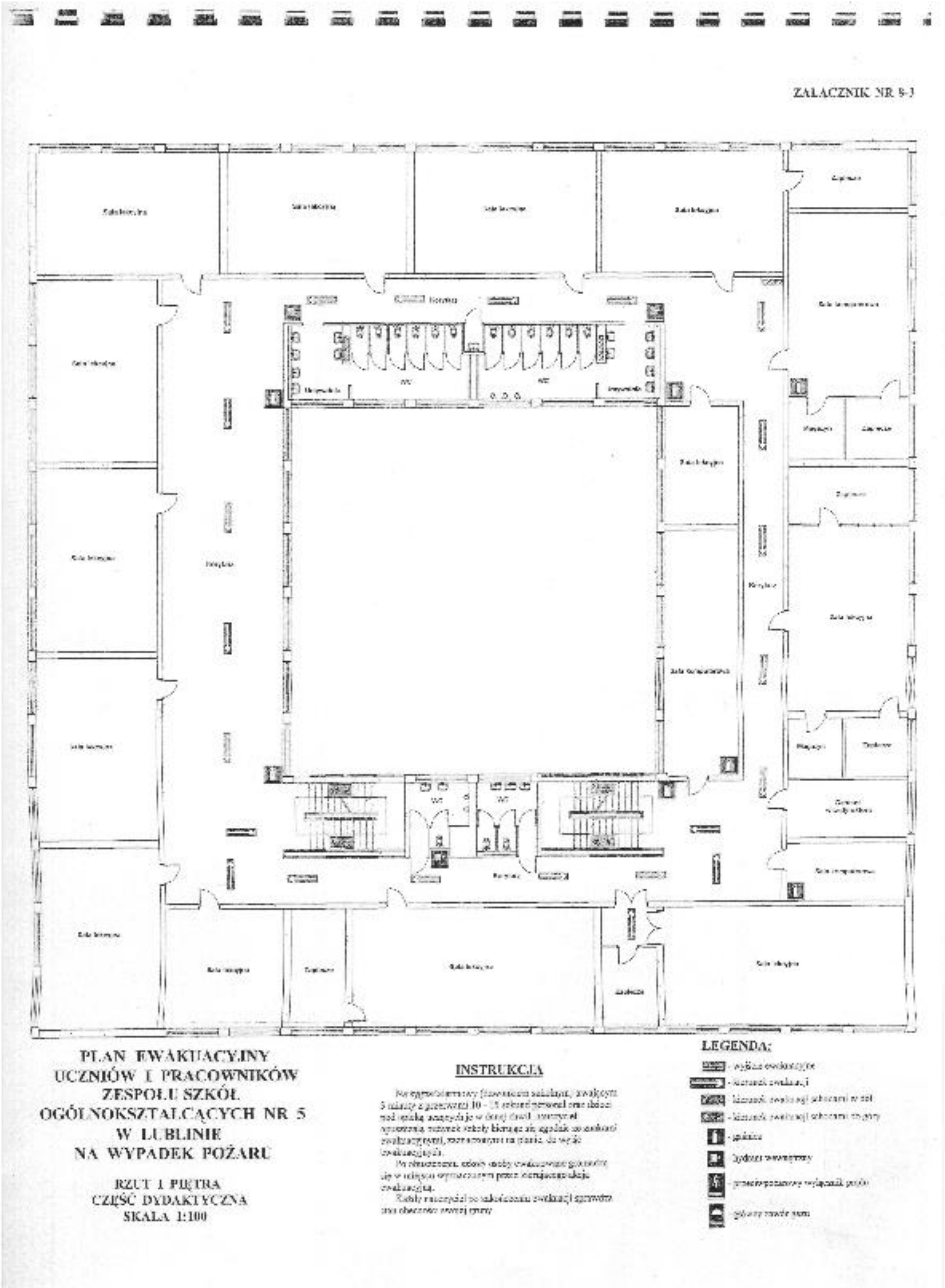

ZAŁĄCZNIK NR 8-3

**PLAN EWAKUACYJNY
UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE
NA WYPADEK POŻARU**

**RZUT I PIĘTRA
CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA
SKALA 1:100**

INSTRUKCJA

LEGENDA:

- wyjście ewakuacyjne
- kierunek ewakuacji
- kierunek ewakuacji schodami w dół
- kierunek ewakuacji schodami do góry
- gaśnica
- hydrant wewnętrzny
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- główny zawór gazu

ZAŁĄCZNIK NR 8-4

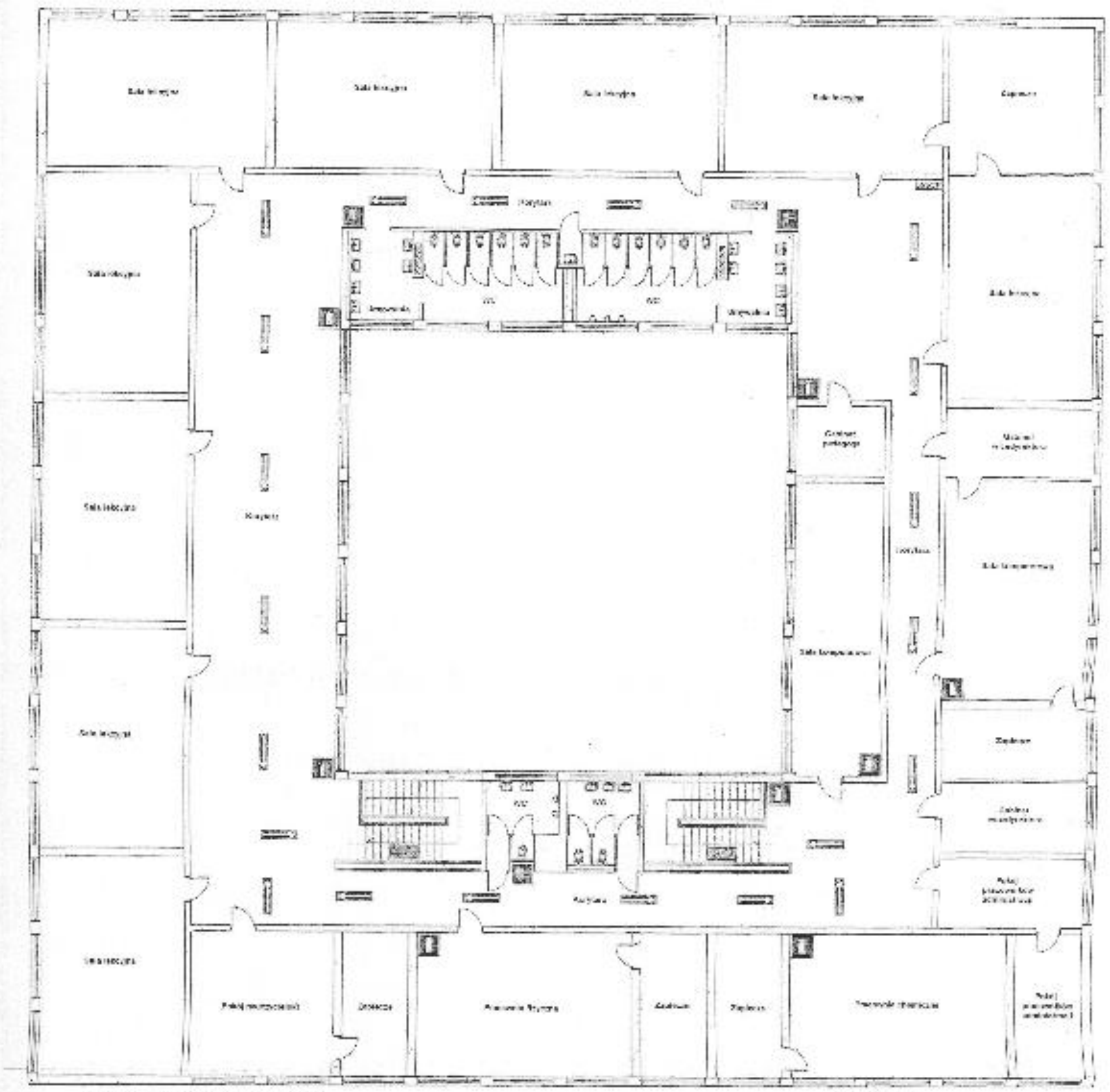

PLAN EWAKUACYJNY UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5 W LUBLINIE NA WYPADEK POŻARU

RZUT II PIĘTRA
CZĘŚĆ DYDAKTYCZNA
SKALA 1:100

INSTRUKCJA

Na sygnał alarmowy (dzwonkiem ciągłym) trwający 3 minuty z przerwami 10 - 15 sekund [illegible] pod opieką uczących ich w danej chwili nauczycieli opuszczają budynek szkoły kierując się zgodnie ze znakami ewakuacyjnymi, zaznaczonymi na planie, do wyjść ewakuacyjnych.

Po opuszczeniu szkoły osoby ewakuowane gromadzą się w miejscu wyznaczonym przez kierującego akcją ewakuacyjną.

Każdy nauczyciel po zakończeniu ewakuacji sprawdza stan obecności swojej grupy.

LEGENDA:

- wyjście ewakuacyjne
- kierunek ewakuacji
- kierunek ewakuacji schodami w dół
- kierunek ewakuacji schodami do góry
- gaśnica
- hydrant wewnętrzny
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu
- główny zawór gazu

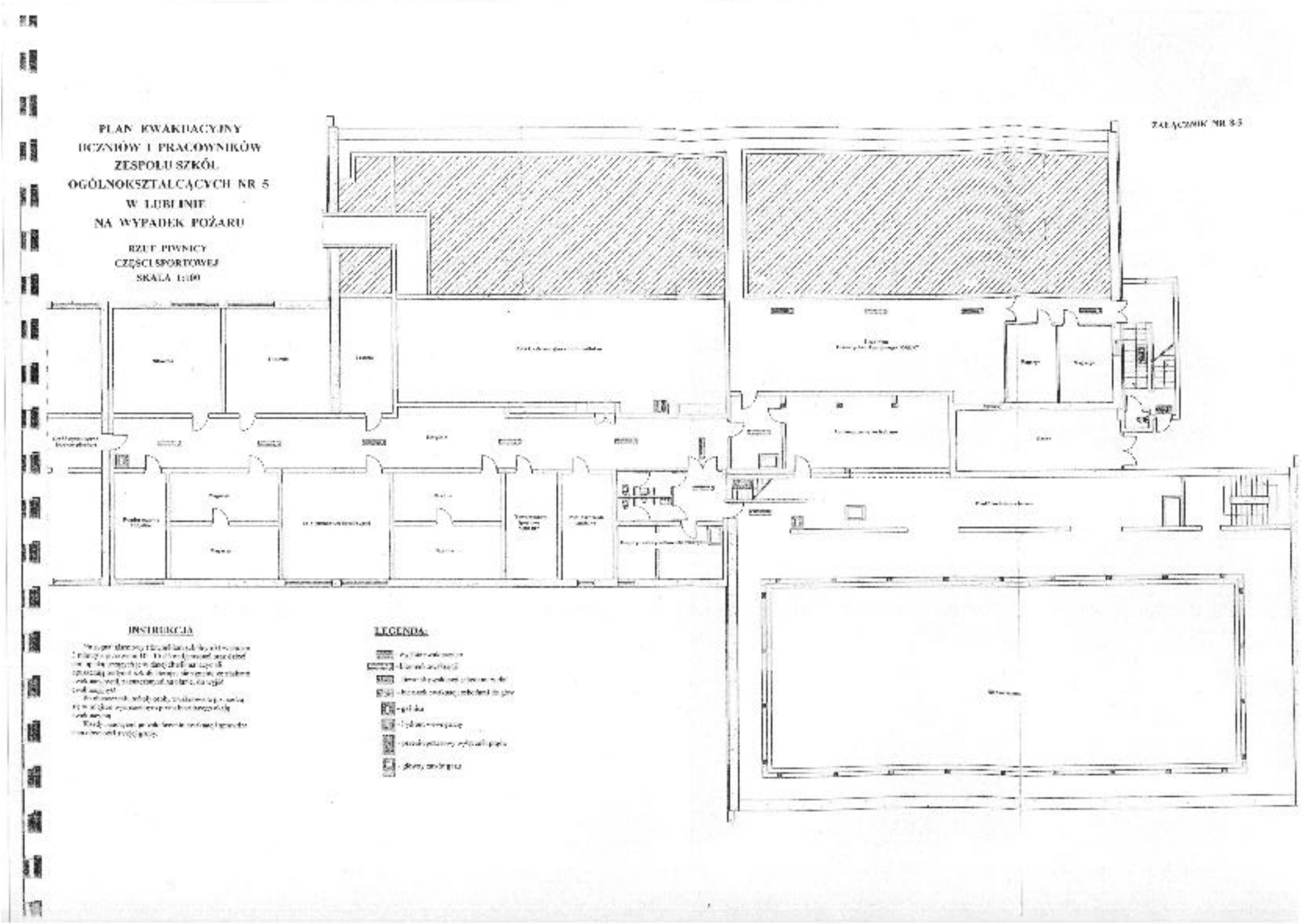
PLAN EWAKUACYJNY
UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE
NA WYPADEK POŻARU
RZUT PIWNICY
CZĘŚCI SPORTOWEJ
SKALA 1:100
ZAŁĄCZNIK NR 8-5
INSTRUKCJA
LEGENDA:

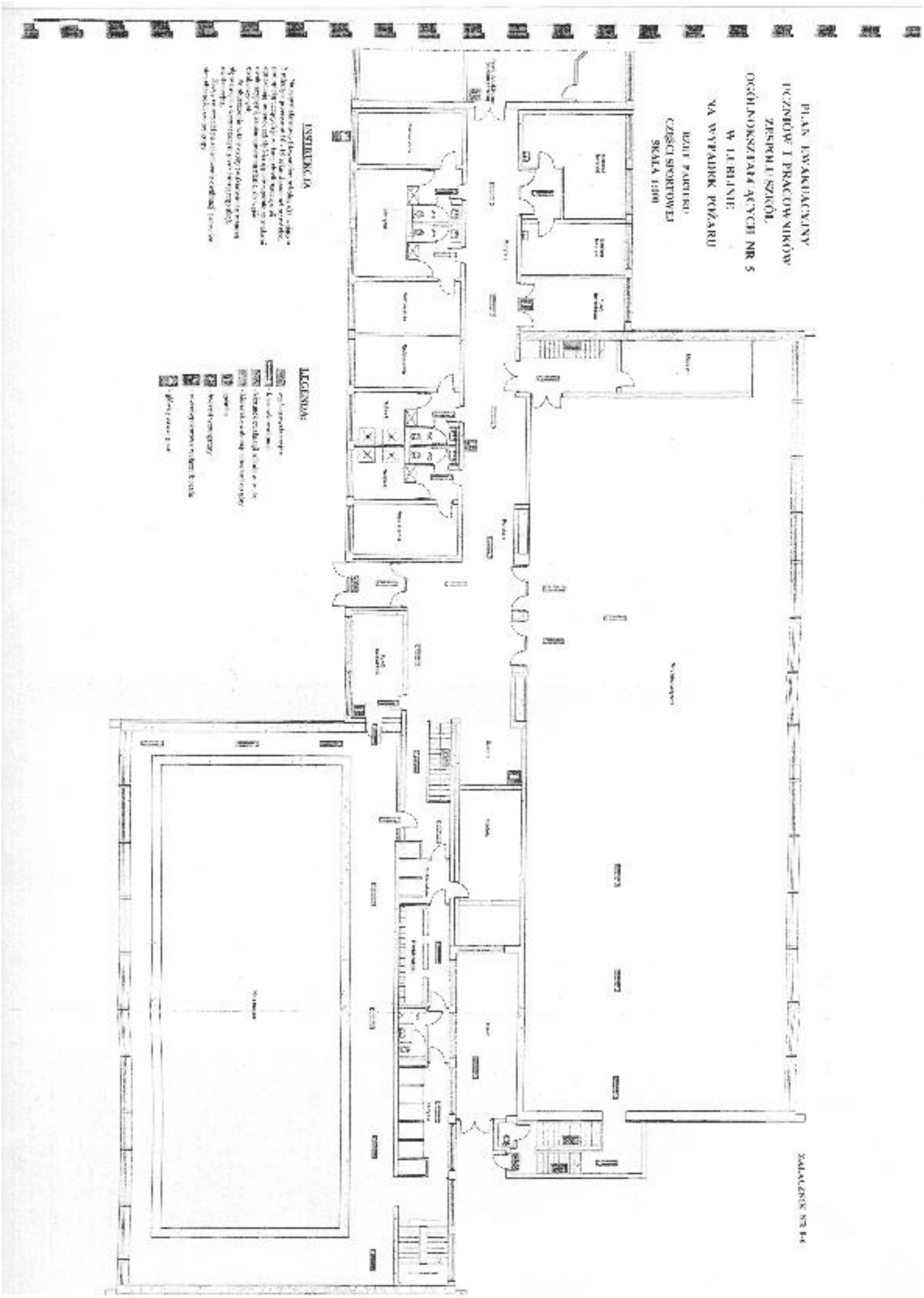
PLAN EWAKUACYJNY
UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE
NA WYPADEK POŻARU
RZUT PARTERU
CZĘŚCI SPORTOWEJ
SKALA 1:100
INSTRUKCJA
LEGENDA:
ZAŁĄCZNIK NR 8-4

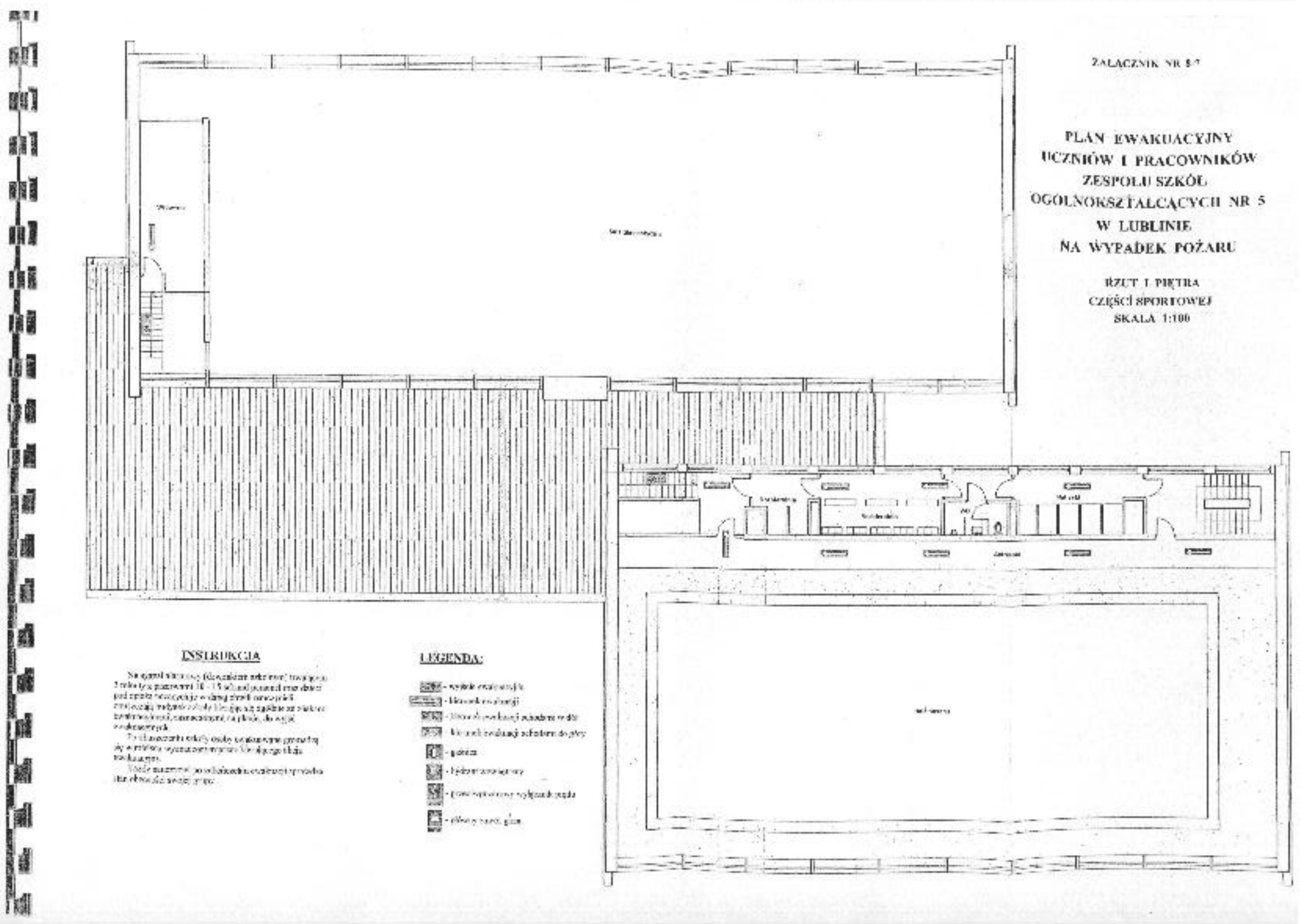
ZAŁĄCZNIK NR 5-7
PLAN EWAKUACYJNY
UCZNIÓW I PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 5
W LUBLINIE
NA WYPADEK POŻARU
RZUT I PIĘTRA
CZĘŚCI SPORTOWEJ
SKALA 1:100
INSTRUKCJA
LEGENDA:
wyjście ewakuacyjne
kierunek ewakuacji
kierunek ewakuacji schodami w dół
kierunek ewakuacji schodami do góry
gaśnica
hydrant wewnętrzny